

DATOS IDENTIFICATIVOS

Afeccións medicocirúrxicas

Materia	Afeccións medicocirúrxicas			
Código	P05G170V01201			
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	FB	1	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Biología funcional e ciencias da saúde			
Coordinador/a	Maceiras García, María Lourdes Magdalena Lopez, Carlos Jose			
Profesorado	Maceiras García, María Lourdes Magdalena Lopez, Carlos Jose			
Correo-e	lurdesmg@uvigo.es cmagdalena@uvigo.es			
Web	http://webs.uvigo.es/mpsp			
Descrición xeral				

Competencias de titulación

Código	
A1	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conduta das persoas, tanto sas coma enfermas, no medio natural e social.
A3	Coñecer e comprender os métodos, procedementos e actuacións fisioterapéuticas, encamiñados tanto á terapéutica propiamente dita, a aplicar na clínica para a reeducación ou recuperación funcional, como á realización de actividades dirixidas á promoción e mantemento da saúde.
A4	Adquirir a experiencia clínica axeitada que proporcione habilidades intelectuais e destrezas técnicas e manuais; que facilite a incorporación de valores éticos e profesionais; e que desenvolva a capacidade de integración dos coñecementos adquiridos.
A5	Valorar o estado funcional do paciente, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais.
A6	Valoración diagnóstica de coidados de fisioterapia segundo as normas e cos instrumentos de validación recoñecidos internacionalmente.
A8	Executar, dirixir e coordinar o plan de intervención de fisioterapia, utilizando as ferramentas terapéuticas propias e atendendo á individualidade do usuario.
A11	Proporcionarlles unha atención de fisioterapia eficaz, outorgando unha asistencia integral aos pacientes.
A12	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
A13	Saber traballar en equipos profesionais como unidade básica na que se estruturan de forma uni ou multidisciplinar e interdisciplinar os profesionais e demais persoal das organizacións asistenciais.
A14	Incorporar os principios éticos e legais da profesión na práctica profesional así como integrar os aspectos sociais e comunitarios na toma de decisións.
A15	Participar na elaboración de protocolos asistenciais de fisioterapia baseada na evidencia científica.
A16	Levar a cabo as intervencións fisioterapéuticas baseándose na atención integral da saúde que supón a cooperación multiprofesional, a integración dos procesos e a continuidade asistencial.
A17	Comprender a importancia de actualizar os coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que integran as competencias profesionais do fisioterapeuta.
B1	Comunicación oral e escrita nas linguas cooficiais da Comunidade Autónoma.
B2	Capacidade de análise e síntese.
B3	Capacidade de organización e planificación.
B4	Capacidade de xestión da información
B5	Resolución de problemas
B6	Toma de decisións
B9	Compromiso ético
B11	Habilidades nas relacións interpersoais

B12	Razoamento crítico
B15	Aprendizaxe autónoma
B16	Motivación por a calidade.
B17	Adaptación a novas situacións
B29	Axustarse aos límites da súa competencia profesional

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
14D Coñecer e comprender os conceptos de exploración física, valoración, diagnóstico e pronóstico; as bases teóricas das valoracións, test e comprobacións funcionais, a avaliación científica da súa utilidade e efectividade, así como as etapas e recursos do proceso de intervención de fisioterapia.	A6	
15D Coñecer e comprender os aspectos xerais da patoloxía de etioloxía endóxena e esóxena relacionada coa fisioterapia de todos os aparatos e sistemas cos seus tratamentos médicos, cirúrxicos, fisioterapéuticos e ortopédicos.	A1 A3	
16D Coñecer as teorías que sustentan a capacidade de resolución dos problemas de saúde e as bases do razoamento clínico.	A3	
2P Valorar o estado funcional do paciente/usuario, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais.	A4 A5	
5P7 Establecer e aplicar o tratamento en grupos a usuarios con problemas similares.	A4 A8	
5P9 Prever e evitar os riscos na aplicación do tratamento.	A4 A8	
9P Intervir nos ámbitos de promoción da saúde e prevención da enfermidade.	A4 A11 A12 A16	
12P Incorporar a investigación científica e a práctica baseada na evidencia como cultura profesional.	A4 A15	
16P Afrontar o estrés , o que supón ter capacidade para controlarse a si mesmo e controlar o ámbito en situacións de tensión.	A4	
1A Traballar con responsabilidade.	A17	
2A Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora.	A17	
3A Manifestar respecto, valoración e sensibilidade ante o traballo dos demais. Axustarse ás limitacións da súa competencia profesional, no ámbito da atención ao enfermo. Utilizar aspectos básicos do método de investigación científica.	A13	
7A Axustarse aos límites da súa competencia profesional.	A14	B29
1TI Comunicación oral e escrita nas linguas cooficiais da Comunidade Autónoma.		B1
2TI Capacidade de análise e síntese.		B2
3TI Capacidade de organización e planificación.		B3
4TI Capacidade de xestión da información.		B4
5TI Resolución de problemas.		B5
6TI Toma de decisións.		B6
1TP Compromiso ético.		B9
3TP Habilidades nas relacións interpersoais.		B11
4TP Razoamento crítico.		B12
1TS Aprendizaxe autónoma.		B15
2TS Motivación por a calidade.		B16
3TS Adaptación a novas situacións.		B17

Contidos		
Tema		
Unidad I : A. Médicas		
Enfermidade e síndrome	Conceptos de enfermidade e de síndrome. Etioloxía xeral. Patoxénese, fisiopatoloxía e anatomía patolóxica. Semioloxía. Propedéutica clínica. Análise de síntomas e signos.	
Reumatoloxía e enfermidades sistémicas	A) Exploración e orientación diagnóstica do paciente con enfermidade reumática. Enfermidades difusas do tecido conectivo. Espondiloartropatías (espondilartrite). Artrose. Infección osteoarticular. Enfermidades hereditarias do tecido conectivo. Fibromialxia. Dor raquídea. Enfermidades óseas. B) Lupus eritematoso sistémico. Esclerodermia. Síndrome de Sjögren. Vasculite. Alteracións do metabolismo. Policondrite. Sarcoidose. Amiloidose.	

Nefroloxía	Síndrome nefrótico. Insuficiencia renal aguda. Insuficiencia renal crónica. Nefropatías glomerulares. Enfermidades túbulo-intersticiais. Enfermidade vascular renal.
Enfermidades infecciosas	Infeccións bacterianas (por xermes GRAM positivos e negativos; por anaerobios; tuberculose e lepra). Infeccións causadas por hongos. Infeccións causadas por parásitos. Infeccións causadas por virus. Sepsis.
Hematoloxía	Enfermidades da serie vermella (anemias). Enfermidades do sistema leucocitario (leucemias, linfomas). Insuficiencias medulares. Enfermidades da hemostasia. Neoplasias.
Metabolismo	Alteracións do metabolismo dos aminoácidos. Alteracións do tecido adiposo. Alteracións do metabolismo das lipoproteínas. Alteracións do metabolismo dos hidratos de carbono. Diabete mellitus. Obesidade. Nutrición.
Endocrinoloxía	Enfermidades do hipotálamo e da hipófise. Enfermidades da glándula tiroide. Síndromes pluriganglionares de natureza autoinmunitaria.
Inmunoloxía	Infeccións e resposta inmunitaria. Inmunodeficiencias primarias e secundarias. Enfermidades por hipersensibilidade e inmuoalérxicas. Tolerancia e enfermidades autoinmunitarias.
Unidade II: A. Cirúrxicas	
INTRODUCCIÓN ÁS ENFERMIDADES CIRÚRXICAS.	- Dor no aparato locomotor. - Inflamación. - Reacción xeral secundaria.
ENFERMIDADES CIRÚRXICAS BÁSICAS.	- Feridas. Asepsia. - Síndrome de aplastamento. - Queimaduras. - Infeccións cirúrxicas. - Ciruxía oncolóxica. - Anestesia. - Métodos auxiliares diagnósticos - Complicacións da ciruxía
SISTEMA NERVIOSO PERIFÉRICO.	- Estrutura e función do sistema nervioso periférico. - Agresión, rexeneración e dexeneración. - Síndromes compresivos.
FISIOPATOLOXÍA MUSCULAR.	- Fisioloxía, reparación muscular. - Traumatismos. Tumores. Artrogriposis. - Síndrome compartimenta. - Patoloxía neuromuscular infantil. - Tendóns. - Ligamentos
ÓSO	- Organización ósea. - Fracturas. Complicacións. - Infeccións óseas. - Enfermidades óseas. - Tumores e lesións pseudotumorais.
ARTICULACIÓN.	- Traumatismos. Luxacións. Esguinces. - Rixideces e anquilosis. - Infeccións articulares. - Ciruxía da artrosis. - Corpus libres intraarticulares. - Artropatía neuropática.
CIRUXÍA DO APARATO LOCOMOTOR	- Artroscopia. - Osteosíntesis. - Ciruxía minimamente invasiva. - Implantes articulares. - Ciruxía robótica e navegación.
TRAUMATISMOS, AMPUTACIÓN/ REIMPLANTES/ PRÓTESIS	- Politraumatizado. ATLAS - Protocolo de actuación con accidentado. - Shock. - Amputacións. - Reimplantes. - Prótesis. - Ortesis.
ENFERMIDADES CIRÚRXICAS TORÁCICAS.	- Ciruxía cardíaca. - Ciruxía torácica. - Mama

ENFERMIDADES CIRÚRXCAS ABDOMINALES.	- Parede abdominal. - Dixestivo. - Uroloxía. - Xinecoloxía e obstetricia.
ENFERMIDADES CIRÚRXCAS VASCULARES.	- Arteriales. - Venosas. Trombosis.
ENFERMIDADES NEUROCIRÚRXCAS E ENDOCRINAS.	- Neurociruxía. - Ciruxía endocrina.
SEMINARIOS PRÁCTICOS. A. MÉDICAS.	Práctica nº 1: Primeiros auxilios e soporte vital: reanimación cardiopulmonar (RCP) básica. Práctica nº 2: Primeiros auxilios e soporte vital: reanimación cardiopulmonar (RCP) avanzada.
SEMINARIOS PRÁCTICOS. A. CIRÚRXCAS	Práctica nº 1: INFLAMACIÓN E DOLOR. Práctica nº 2: LESIÓNS NERVIOSAS E MUSCULARES. Práctica nº 3: TRAUMATISMOS, FRACTURAS, PRÓTESIS.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Seminarios	24	53	77
Sesión maxistral	52	92	144
Probas de tipo test	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Seminarios	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permitan afondar ou complementar os contidos da materia.
Sesión maxistral	As clases teóricas serán participativas e utilizarase a consulta didáctica, debate, estudo de casos e estratexias de resolución de problemas.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	1.- O alumnado ten que se dar de alta no Servizo de Teledocencia: FaiTIC, e participar nas actividades que se fan a través del, para o correcto seguimento da materia. 2.- Titorías: Poden realizarse en grupo ou de xeito individualizado, de cara á orientación e asesoramento académico, profesional e persoal. Lévanse a cabo no despacho e no horario indicado nel e na guía docente, sendo de 6 horas á semana. Tamén poden realizarse por correo electrónico ao enderezo electrónico do profesorado indicando no asunto: TITORÍAS, ou a través da FaiTIC. 3.- Organización social do traballo do alumnado: Para o desenvolvemento da docencia faranse grupos: * Grupo A ou grupo grande (hai 1): clases teóricas e exposicións de traballos na aula. * Grupo B ou grupo mediano (hai 3): seminarios. * Individual: exame.
Actividades introdutorias	1.- O alumnado ten que se dar de alta no Servizo de Teledocencia: FaiTIC, e participar nas actividades que se fan a través del, para o correcto seguimento da materia. 2.- Titorías: Poden realizarse en grupo ou de xeito individualizado, de cara á orientación e asesoramento académico, profesional e persoal. Lévanse a cabo no despacho e no horario indicado nel e na guía docente, sendo de 6 horas á semana. Tamén poden realizarse por correo electrónico ao enderezo electrónico do profesorado indicando no asunto: TITORÍAS, ou a través da FaiTIC. 3.- Organización social do traballo do alumnado: Para o desenvolvemento da docencia faranse grupos: * Grupo A ou grupo grande (hai 1): clases teóricas e exposicións de traballos na aula. * Grupo B ou grupo mediano (hai 3): seminarios. * Individual: exame.
Seminarios	1.- O alumnado ten que se dar de alta no Servizo de Teledocencia: FaiTIC, e participar nas actividades que se fan a través del, para o correcto seguimento da materia. 2.- Titorías: Poden realizarse en grupo ou de xeito individualizado, de cara á orientación e asesoramento académico, profesional e persoal. Lévanse a cabo no despacho e no horario indicado nel e na guía docente, sendo de 6 horas á semana. Tamén poden realizarse por correo electrónico ao enderezo electrónico do profesorado indicando no asunto: TITORÍAS, ou a través da FaiTIC. 3.- Organización social do traballo do alumnado: Para o desenvolvemento da docencia faranse grupos: * Grupo A ou grupo grande (hai 1): clases teóricas e exposicións de traballos na aula. * Grupo B ou grupo mediano (hai 3): seminarios. * Individual: exame.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Seminarios	A asistencia aos seminarios é obrigatoria. Realizarase unha observación sistemática do alumnado para recoller datos sobre a súa participación no desenvolvemento deles. Terá un valor do 10% da nota final en cada unidade.	10
Sesión maxistral	Haberá un exame final, unha proba tipo test de resposta única. Cada pregunta ben respondida contará 1 punto; as deixadas en branco non descontarán puntuación, pero as que teñan a resposta equivocada si, segundo a fórmula: acertos - (erros / nº de opcións de resposta en cada pregunta). Terá un valor do 90% da nota final en cada unidade.	90

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para poder presentarse a exame en calquera das dúas convocatorias, é obrigatorio asistir aos seminarios.

Esta materia consta de dúas unidades: Unidade I: Afeccións Médicas, e Unidade II: Afeccións Cirúrxicas. A avaliación farase de cada unidade por separado; sendo necesario, para aprobar a materia, asistir aos seminarios e superar as dúas Unidades. A nota final (global) será a media das dúas Unidades, se están aprobadas ou suspensas ambas. Se só se aproba unha Unidade, consérvase ese aprobado dentro do mesmo curso académico (ata xullo), e a nota de maio será a da parte suspensa.

Bibliografía. Fontes de información

Rozman C, Cardellach F, (eds)., **Farreras & Rozman. Medicina Interna.**, 17ª Ed. Barcelona: Elsevier;,
Kasper DL, Braunwald E, Fauci AS, Hauser SL, Longo DL, Jameson JL, (eds)., **Harrison. Principios de Medicina Interna.**, 16ª ed. México D.F.: McGraw-Hill / Interamericana;,
Goodman CC, Syndert TK., **Patología Médica para fisioterapeutas.**, 3ª ed., 1ª reimp. Madrid: McGraw-Hill / Interamericana;,
Laso FJ., **Introducción a la medicina clínica: Fisiopatología y semiología.**, 2ª Ed. Barcelona: Elsevier-Masson;,
Blanco FJ, Carreira P, Martín E, Mulero J, Navarro F, Olivé A, Tornero J., **Sociedad Española de Reumatología. Manual SER de las Enfermedades Reumáticas.**, 4ª ed. Madrid: Panamericana;,
Barberà JA, Peces-Barba G, Agustí AGN, Izquierdo JL, Monsó E, Montemayor T, et al., **Normativa SEPAR. Guía clínica para el diagnóstico y tratamiento de la enfermedad pulmonar obstructiva crónica.**, Arch Bronconeumol. 2001; 37 (6): 297- 316. [Acceso 1 septiembre 2012].,
Mandell GL, Bennett JE, Dolin R., **Mandell, Douglas and Bennett's. Principles and Practice of Infectious Diseases.**, 6ª ed. Philadelphia (USA): Elsevier;,
Feldman M, Friedman LS, Sleisenger MH., **Sleisenger & Fordtran. Enfermedades gastrointestinales y hepáticas. Fisiopatología, diagnóstico y tratamiento.**, 7ª ed. Buenos Aires: Médica Panamericana;,
Victor M, Ropper AH, (eds)., **Adams y Victor. Principios de Neurología.**, 2ª ed. México D.F.: McGraw-Hill / Interamericana;,
Brunicardi C, Andersen DK, Billiar TR, Dunn DL, Hunter JG, Pollock RE., **Schwartz. Principios de cirugía.**, Madrid: McGraw-Hill / Interamericana;,
Delgado Martinez, A., **Cirugía ortopédica y traumatología.**, Buenos Aires: Médica Panamericana;,
Hoppenfeld, S., **Exploración física de la columna vertebral y extremidades.**, México: Manual Moderno;,
Sociedad Española de Cirugía Ortopédica y Traumatología (SECOT)., **Manual de cirugía ortopédica y traumatología.**, 2 vols. Buenos Aires: Médica Panamericana;,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/P05G170V01101

Fisioloxía: Fisioloxía humana/P05G170V01103